

„...Legyek a szél, mely hordja a magot...”

Nyolc évtizede, ama trianoni mézárszéken “végtagjaink” közül az egykori Temesi Bánság kétharmadát Romániának, egyharmadát a frissen alakult Szerb-Horvát-Szlovén Királyságnak ítélték. Ez utóbbiban látta meg a napvilágot Tietze Jenő tisztelendő úr 1938. december 5-én. Szülőhelyét - Torontál vármegye egykori székhelyét - akkor az éppen aktuális királyi családra emlékezve, Petrovgrádnak hívták, ma még az egykor megboldogult partizánvezért megidéző Zrenjaninként emlegetik, egyébiránt nyelvünkön az Anjou-kor óta a Nagybecskerek nevet viseli. Mint tudjuk, a Bánság a török kiűzése után Európa egyik legszínesebb nemzetiségi területe lett, a Habsburg telepítés következtében. Jenő atya családjában, az eredetükre valló német mellett, a magyar nyelv is egyaránt használatos volt, de ő már a harmadik nemzedék, aki magyarnak vallja magát.

Az előzőkből következően az elemít s a Magyar Főgimnáziumot Nagybecskereken végzi 1945–57 között. Ezután a zágrábi Teológiai Akadémián kezdi meg tanulmányait, amelyeket - a totális rendszer papnövénydeként iránt tanúsított gesztusaként - másfél éves sorakatonai szolgálat szakít meg, így 1963-ban szentelik pappá. 1965-től Versecen, 1967-től szülővárosában segédlelkész. Mint a kezdetben apostoli kormányzó, majd később bánáti püspök, Jung Tamás atya munkatársa, otthon és külföldön sokat utazott. 1974-től becskerekéi plébános, 1983-tól püspöki tanácsnokká nevezik ki. 1988-ban az új főpásztor, Huzsvár László atya egyik első intézkedéseként általános helynöki címmel ruházza fel, egyben vagyongazgatói feladattal bízza meg. A következő év nagycsütörtökén veszi át pápai prelátusi kinevezését.

Pál apostol írja a Róma-beliékhez írott levelének 5. részében, a 3-4. versekben: *“Nemcsak pedig, hanem dicsekedjünk a háborúságokban is, tudván, hogy a háborúság békességes tűrést nemz, A békességes tűrés pedig próbatételt, a próbatétel pedig reménységet.”* Nos, Tietze Jenő, a '90-es évtizedben a balkáni háború sújtot-

ta lakóhelyén - az Úr segedelmével - tudta, mit kell cselekednie. Kozma Imre atya, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke 1992-ben látogatást tett a bánáti püspökségen, amit a következő évben már jelentős segélyszállítmány követett. Helyiség híján a nagybecskerekéi plébánia nyújtott otthont a küldeménynek, hogy lökést adjon a Jugoszláviai Máltai Szeretetszolgálat megalakításához. Nyolc esztendeje ugyanott, Tietze atya lelki vezetésével működik a humanitárius szervezet.

Az első két-három évben kizárólag a magyarországi, utóbb a német, francia, majd kisebb mértékben a svájci, olasz és romániai máltaiaktól érkezett szállítmány hozzájuk, az elosztáskor különböző nemzetiségű orvosok, gyógyszerészek, nővérek s más, jóakarátú emberek vállalkoznak önkéntes, önzetlen munkára. Mára a forgalmuk meghaladja a 22 millió német márkát: az adományok összetételében a legnagyobb hányadot az egészségügyi anyagok, az élelem és a gyógyszerek teszik ki, de jelentős a ruházat, az orvosi műszerek, a tisztálkodási eszközök aránya is. Egy magyarcsernyei származású, németországi orvosnő, dr. Fessl de Alemany Erzsébet - külön figyelmet fordítva szülőföldjére - több mint száz kórházi ágyat, számos orvosi műszert, életmentő anyagokat juttatott el Kölnből Nagybecskerekre. A vele való kapcsolat még a prelátus úr gyermekkorára vezethető vissza.

A legnehezebb, vészterhes években - a gyógyszerhiány, avagy azok megfizethetetlen ára miatt - különös jelentőséggel bírt a naponta nem ritkán sok száz, esetleg az ezret is meghaladó receptforgalmuk. A már említett felkészültségű szakembergárda felelősségteljes munkával választja ki a külföldi szerek közül a hazai receptnek megfelelő összetételűt, mielőtt a betegnek adja. Mintegy 50 kilométeres körzetben sajátos, mozgó patikát is működtetnek.

Az ember gyarlóságából adódik, hogy - különösen szükséghelyzetben - konfliktusok is keletkeznek. Tietze atya - a sok-sok hálás, hozzájuk forduló mellett - akarva-

akaratlan, haragosokat is szerzett, hiszen minden igényt lehetetlen kielégíteni. Csalódásként emlegeti ama egykori, kórházi ortopédorvos példáját, aki a szeretetszolgálat által juttatott 18 tonna gipszből bőségesen részesült, majd később, polgármesterként semmit sem tett semelyik egyházi létesítményért. A Jugoszláviai Máltai Szeretetszolgálatnak máig nincs saját épülete, a hatóságok sem alkalmas objektumot, sem anyagiakat nem bocsátottak a rendelkezésükre. A viszonyokat jól jellemzi, hogy a pápai prelátus éveken keresztül az irodában, egy földre fektetett szivacson aludt, mert a szobáját átengedte raktárul az általa pástorolt szervezetnek. Fizetett alkalmazott nélkül dolgoznak máig a máltaiak Nagybecskerekén, iratanyaguk a padláson, dobozokban porosodik.

Tietze Jenő arcán mégis a mosoly ült, amikor egy újságírói kérdésre - a remélhetőleg utolsó háborús karácsony előtt - az egész tevékenység belső indíttatásairól nyilatkozott: *“A Jóisten látja a belső sikerélményünket, amikor örül az ember, hogy adhat, és az a valaki örül annak, amit kapott (...) Nyomorultak mindig lesznek, segíteni kell rajtuk, de az a kívánságom, hogy csak azoknak kelljen segíteni, akik valóban rászorulnak, és ne legyenek ‘önjelölt’ rászorulók. Vagyis, hogy az emberek ismerjék fel, hogy mikor nincs már szükségük segélyre, és adjanak teret azoknak, akik valóban rászorulnak.”*

Talán sikerült megvilágítanunk, miért döntött a Mocsáry Lajos Alapítvány kuratóriuma úgy, hogy a 2001. évi két Mocsáry-díj egyikével Tietze atya karitatív munkáját részesíti elismerésben. Hadd nyújtsam át a plakett mellé még ráadásul erdélyi lelkipásztor testvére sorait is:

*“A végtelen falban legyek egy téglá,
Lépcső, min felhalad valaki más,
Ekevas, mely mélyen a földbe ás,
Ám a kalász nem az ő érdeme.
Legyek a szél, mely hordja a magot,
De szirmát ki nem bontja a virágnak,
S az emberek, mikor a mezőn járnak,
A virágban majd gyönyörködjenek.
Legyek a kendő, mely könnyet töröl,
Legyek a csend, mely mindig enyhét ad.
A kéz legyek, mely váltig simogat,
legyek, s ne tudjam soha, hogy vagyok (...)”*
(Reményik Sándor: Akarom - részlet)

Elhangzott a székelyföldi Szentegyházán, a Mocsáry-díj átadásakor, msgr. Tietze Jenő pápai prelátus, nagybecskereki plébános laudációjaként, 2001. október 13-án.

